

neutro gavisi sunt. Et quamvis hæc non tam ad ipsum Religionis exercitium, quam ad certa hominum genera, habitamque ab iis in Anno decretorio possessionem vel non habitam pertinere prima fronte videantur, nullum tamen est dubium, quin, prout mox sub initium Tractatum triplicem Exercitii Religionis speciem indubie constituere Evangelici, ita & hic eo respexerint, & pro diverso statu possidentium in Anno decretorio vel non possidentium sive liberius, sive restrictius Religionis exercitium pro ipsis pacti fuerint, id quod eo magis extra omne dubium positum videbitur ei, qui novit, quantus sit favor in Instrumento Pacis Anni decretorii, qui sane non patitur, ut eorum, qui in Anno illo decretorio privatum Religionis cultum exercebant, & eorum, qui nullo plane exercitio utebantur, Iura sint paria. Magni vero momenti observationem hanc esse in tristi & decantata emigrationis materia, suo loco apparebit.

§. XVI. Hæc cum ita sint, &, prout infra deducenda do. Idque in cebunt clarius, ipsi quoque rei naturæ apprime conveniant, se- interpré-
quitur porro: si in Instrumento aliquo publico Exercitii Re- tandis Pa-
ligionis privati fiat mentio, minime hoc esse restringendum etis &c.
ad domesticum, neque vicissim, si de domestico sermo sit, ex- observan-
tendum id esse ad cultum religiosum privatum. Neque ta- dum.
men & hic captare verba fas est, sed respiciendum utique pri- Exceptio.
mario ad mentem, de qua si aliunde constet, recedendum tan-
tisper erit a consueta alias regula. E. g. in Reversalibus supra
§. 3. citatis habetur quidem, cultum Religionis R. Catholicæ
Ludoviciburgensibus indultum intra cancellos *devotionis privatæ*
esse reducendum, interim tamen apertum est, merum hic in-
telligi Exercitium domesticum, non solum ex eo, quod in An-
no decretorio in universo Ducatu Würtembergico nullus plane
Catholicis cultus fuerit permisus, sed & ex eo vel maxime, quod
mox provocetur ad §. 34. Art. 5. Instr. Pac. qui de devotione tan-
tum agit domestica, ceu probatum paulo ante dedimus. Cau-
telæ tamen loco est & præstat, ne vel cavillationibus, vel dubiis
pro re nata utique speciosis ansa præbeatur, ut unaquæque
dicti Exercitii Religionis species nominibus eidem convenienti-
bus atque propriis exprimatur atque indigitetur.

Eee

§. XVII.